

TOMATKLUBBENS MEDLEMSBLAD ÅR 2010.

Hej alla tomatälskare, så har vi ännu ett år bakom oss. Ett år som för tomatklubben blev lite annorlunda. Efter köpet av Møllegården hösten 2008 var det bråttom att få upp ett nytt växthus. Detta blev klart i slutet av mars, med 218 m² odlingsyta. Underbart men dyrt. Marken inne i växthuset var en 35 år gammal gräsåker som packats hårt av gödselleveranserna till mina odlingsbäddar ute så, man fick svettas under några veckor. Jag hade mycket av gamla tomatfrösorter hemma, många ryska bifftomater, som jag tidigare inte haft plats till, så det blev 260 sorters tomater i odling. Personer som köpte plantor på tomatkursen fick en kanske en del lite underliga sorter eftersom många var okända men det blir bättring 2010. Skörden började före midsommar och har varit bra. Året har hos oss varit mycket torrt och soligt så mycket vattnande. Måste erkänna att det varit en jobbig säsong med få dagar ledigt från detta fritidsarbete eftersom jag jobbar heltid med annat.

Under året har storleksrekord slagits för den ryska sorten Severnyj med 1523 gram och flera tomater av sorten var över 1 kg. Dessutom fanns där många nya trevliga tomatsorter, kan nämna följande som utmärkt sig. Hohloma en lång röd produktiv pastatomat, Lotus en vit vacker biff med rosa botten, Monokatar med ovala orangestripiga röda tomater i mängd, Snowberry vann en liten smaktävling, Chudo gav mängder av ovala pastatomater, Cheliega var en god röd liten spansk cherrytomat, Monokatbin var en helgalen lång och randig i rött och orange, Pywa var en 150 grams brun tomat som gav rikligt, Zemljak och Irma var tidiga produktiva ryska busksorter. Frö till 2 franska F1 hybrider med hög lycopenhalt (functional foods) inhandlades. Fröna kostade närmre 40 kr/st! Jag erbjuder nu frön till F2, som kan betyda lite variationer, men sannolikt extra nyttiga och goda tomater. Sorterna heter Prolyco (röd 20 gram med mycket tomatsmak) och Lycobello (oval 35 gram).

Tomatklubben är till för alla er som älskar tomater och som inte bara önskar frökatalogernas sortiment utan vill ha det där lilla extra i smakupplevelser och ha med lite kul sorter i er tomatodling och få mer kunskap om odling för att bli duktig och lyckas. Kanske bara för att leta upp de sorter ni tycker är godast av alla, eller söka de sorter som passar just det egna odlandet bäst. Här finns många sorter för den som vill odla i kruka utomhus eller på friland i varmt läge. Ja till och med för de som bara har en fönsterkarm eller en balkong så finns det mycket att välja på. Här kan ni pröva er fram med färger, former, storlekar och smaker som varierar mycket mer än man kan tro. Nu är det faktiskt inte bara sorten som ger smaken, med för mycket kvävegödsel så blir det nästan ingen smak kvar oavsett vilken sort man odlar så det gäller att gödsla rätt. Årets tomatlista innehåller 500 sorter.

Tomatfrögenbank.

Genom att odla och ta tillvara riktiga tomatsorter (ej F1-hybrider) så drar vi vårt lilla strå till stacken när det gäller att bevara den genetiska mångfalden hos tomater. Redan idag vet vi att tomater innehåller flera ämnen som gör dem till mycket kraftfulla antioxidanter som skyddar oss. I framtiden, med ökade kunskaper, blir mat sannolikt mer som medicin, jämfört med idag. Nya gener från vilda eller gamla sorter kan då vara till stor glädje i förädlingen av nya sorter. Detsamma gäller för sjukdomar på tomater. Om någon ny svamp eller annat dyker upp som hotar odlingar så är resistensgener hos en stor genetisk bas lättare att hitta. Med få hybridsorter med en smal genetisk bas blir vår framtid beträffande tomater betydligt fattigare och mer riskabel.

Utan att bevara riktiga tomatsorter förkastar vi det fantastiska genetiska arv vi har fått från våra förfäders förädlingsarbete från de aztekindianer som började tomatförädlingen i Mexico för kanske 2000 år sedan till gårdagens förädlare. Detta betyder att när du odlar av dessa tomater så gynnar du inte bara dig själv och din familj med bättre matvanor utan tar också på dig ett litet genetiskt ansvar för att hjälpa till och bevara alla fantastiska tomater.

Tomater kan faktiskt vara så mycket mer än de ibland ganska smaklösa standardtomaterna som ofta säljs i butik. Nu ska det sägas att det har skett en bra förbättring de senaste åren bland svenska tomatodlare och därmed vad som erbjuds i våra butiker under perioden april-november. Resterande tid på senhösten får vi bara nästan ätbara tomater från Holland och så vinterns oftast helt smaklösa tomater från Spanien som är nästintill oätliga och därtill sannolikt väl besprutade. Tomatodlarbranschen borde tänka som så, att godare tomater betyder att kunden vill betala något mer och dessutom köpa betydligt mer tomater. Dessutom vill vi ha dem fria från rester av insektsgifter och svampgifter. Här finns absolut en klar möjlighet för handeln och yrkesodlarna att göra en insats. Under vintertiden får ni leva på egna tomatprodukter eller köpa konserverade tomater på burk, de är betydligt bättre än färska vintertid. Med rätt gödsling kan man få otroligt goda egna tomater under några månader men det täcker inte mer än max 6 månader.

Yrkesodlingen har avkastningskrav på sig och tomatsortförädlingen i väst har tidigare varit inriktad på i första hand avkastning, hantering, utseende och sekundärt smak. Yrkesodlarna har för lönsamhet dessutom ofta haft för höga kvävetal i gödslingen vilket har försämrat smaken och odlar man dessutom i syntetisk näringslösning där säkert något viktigt ämne för smaken och nyttigheten saknas. Nu finns det yrkesodlare som börjat med godare sorter, t.ex. Aranca, Orangino, och cocktailsorter som finns att köpa i en del välsorterade butiker och gårdsbutiker. Dessa sorter är godare även om de inte når upp till hemodlade goda sorter. Vi konsumenter har stor makt så i princip vad vi väljer att köpa kommer att säljas framöver och det vi inte köper försvinner. Vi har ju inte egna tomater för konsumtion hela säsongen och vi bör av medicinska skäl äta tomater i någon form varje dag, helst tillagade. Jag har förresten gjort en vanlig sort av den goda produktiva sjukdomsresistenta sorten Aranca och jag skulle vilja uppmana er att prova den och odla i växthus. De rapporter jag fått om sorten är mycket positiva. Cocktailsorterna Black Sweet Cherry, Gamla Sweet 100, Mei Wei, Snowberry, Cheliega och Gardeners Delight lyckas man också alltid med för att producera godistomater. De vanliga gamla yrkesodlarsorterna Dansk Export, Bonny Best, Moneymaker, Selandia är också bra.

Nyttiga tomater.

Många nya hälsorön om tomater har inkommit att jag ska försöka få till en liten sammanställning. Tomater är goda och nyttiga och ger dig ett bra skydd mot många sjukdomar. Tomater innehåller vitaminer i form av C, E, K, folsyra (B) och pro A i form av karotenoider dessutom finns viktig klorogensyra och comaginsyra. Vitaminerna E och C är också antioxidanter. Tomaten innehåller även för kroppen mycket viktiga mineraler (kalium, kalcium, fosfor och magnesium). Tomater är dessutom perfekt smalt eftersom näringsvärdet är mycket lågt. Bara 210 kcal/kg = 870 kJ/kg – 93 % av tomaten är vatten. Kalium reducerar blodtryck.

Ska du leva på bara tomater och hålla vikten krävs en förtäring av ca 24 kg/dag! Tomater är alltid mer nyttiga försiktigt tillagade, gärna med vegetabilisk olja jämfört med färska. Karotenoiderna ger tomaten dess färg. Lycopen, betakaroten, alfakaroten, lutein m.f. är alla antioxidanter som motverkar uppkomst av diverse sjukdomar (cancer, skyddar mot åderförkalkning (åderförfattning) vilket sänker blodtrycket och reducerar risken för blodproppar, hjärtinfarkt, stroke och åderbråk, förbättrar vårt immunförsvar och även ger ett visst skydd mot tidigt åldrande, diabetes 2 och demens. Dessa ämnen skyddar också din hud mot UV-skador från solen.

Tillsammans med andra antioxidanter som flavonoider och klorogensyra m.m.får vi en reducerad risk att drabbas om vi äter tomater. Hur mycket tomater ska man då äta? Ät så mycket du känner för, men gärna tomatpure eller stekta tomater till maten, ketchup plus 3-8 färska tomater per dag är nog inte fel. I England finns en bok om dess medicinska effekter med titeln "The red bodygard". Det är en summering av många vetenskapliga undersökningar.

Tomater kan vara mycket.

Tomater kan vara så mycket mer än röda runda 100 g. De kan vara stora eller små 0,5-1500 g, ha många utseendeformer från tillplattade, ribbade, ovala, päronformade, avlånga, spetsiga eller runda.

Deras köttfärg och skalfärg kan variera inom många färgnyanser (vitt, elfbensvitt, gult, mossgrönt, mörkgult, orange, rött, rosarött, brunviolett, svartrött, stripiga och fläckigt flerfärgade). Plantorna kan vara låga eller höga 20 cm – 4 meter (kallväxthus) och upp till 13 m i varmväxthus.

Sorterna kan vara tidiga eller sena och faktiskt även lite frosttåliga. Läs igenom och förundras över den stora variation som finns och försök att hitta vad som du vill pröva i din trädgård under kommande säsong. Tycker du att tomater verkar spännande ja då ska du absolut läsa min tomatbok, den ursprungliga versionen finns säkert på bibliotek och den nya som kom i handeln 2007 finns kanske också där. Den senare finns i bokhandeln men som medlem kan du beställa den med din beställning av frön.

Sortvalproblem.

Skulle ni tycka att det där med sortvalet av tomater är svårt, så kan ni be mig sätta samman goda bra sorter åt er. Ge mig odlingsförutsättningar inriktning typer och antal sorter så ordnas det.

Klubbmedlemskap och beställning av fröer.

Vill du vara **medlem i tomatklubben varje år så måste du betala medlemsavgiften 25 kr varje år i förskott**. Betala gärna vid din beställning för kommande år så slipper du bli utan nästa års utskick. Betalningen är tänkt att täcka tryckning, kuvert och porto. **Det skickas inte ut inbetalningskort eller påminnelser**. Vill du inte vara medlem kommande år så betalar du inte = ingen registrering och inga utskick och inga påminnelser. Enkelt!

Bor du i annat land än Sverige så kostar medlemskapet 50 kr eller 5 Euro för att täcka dyrare porto. Får du inget häfte på nyåret så har du sannolikt inte betalt medlemsavgiften för det nya året. Det har dock hänt vid enstaka tillfällen att posten felat. Har du kvitto på betalning så tag kopia på det och skicka ett brev så fixar vi det genast på min bekostnad även om posten slarvat. **Vid beställning betalas alltid, oavsett antal beställda påsar, en portoavgift på 10 kr. Fröna kostar 16 kr / påse varav 3,20 kr är moms** (efter arbetsgivaravgifter och skatt blir det bara 4 kr/påse till mig). En påse innehåller 15-20 frön, beroende på frösättning för sorten ifråga. Beställer du tidigt är chansen god att alla sorter kommer att finnas, men efterhand kommer några sorter att ta slut och jag kan bara ersätta dem med att odla nya och det tar lite tid. Det är omöjligt för mig att förutse vilka tomater som kommer att beställas mest av så det är inte lätt att förbereda sig. Därför vill jag att ni anger några tänkbara reserver. Gör ni inte det så väljer jag liknande sorter åt er. Vill ni absolut inte ha reservfrön får ni skriva detta så får jag skicka tillgodohavande för kommande beställningar. Sorter märkta med "L" finns i begränsad mängd och kan fort ta slut.

För att jag ska klara denna verksamhet måste ni **betala mig i förskott och samtidigt ge mig namn och adress tydligt**. Varje år får jag tyvärr några beställningar utan namn och en del svårlästa adresser. Får ni inte vad ni beställt och betalt för, **så hör absolut av er** så jag kan lösa sådana fall. Beställning per telefon kan inte ske. Betalning via postgirot tar 3-5 dagar innan jag har papper på att pengarna är registrerade på mitt konto. Har ni inte fått era frön inom 2½ vecka så hör av er. **Betalning sker på mitt plusgiro 417 57 92-3** eller kontant på egen risk. **Önskar du medlemsblad även kommande år så passa på att betala medlemsavgiften med din beställning. Du ska ha betalt medlemsavgiften för det år du beställer frön eftersom detta är ett slutet sällskap, en klubb**. Vore jag en vanlig fröfirma får jag bara sälja sorter som för dyra pengar är registrerade hos byråkraterna i Bryssel vilket skulle betyda att det inte fanns någon tomatklubb mer. Medlemshäftet levereras vid jul-nyår eller då medlemsavgiften inkommer. Fröbeställningar skickas så fort jag kan och hinner. Tyvärr kan jag inte ta emot checkar eller postgiroinbetalningar från utlandet. För er som bor i annat land än Sverige så ombedes ni dölja betalningen väl i kuvert och betalning kan ske i er egen valuta. Snälla sänd absolut inga mynt i kuverten, postens sorteringsmaskiner trycker ut dem och förstör samtidigt kuverten.

Beställer ni **böcker från utlandet** så tänk på att ett vitlökshäfte kräver porto på 250 g (kostar 18 kr extra) och en bok kräver porto på 0,5 kg (kostar 37 kr extra) Vänligen lägg till dessa belopp vid beställning till utlandet. Betalar du via Internet så var vaksam på att du **får med namn och adress**, det är mycket extrajobb för mig att försöka hitta er från plusgirokonto och är adressen hemlig kan jag inget göra. Dessutom försenar det er leverans.

Skulle du ha betalt för kommande års medlemskap och sedan flyttar, måste ny adress meddelas.

Adressen till mig är; Åke Truedsson, Møllegården, Forshällavägen 66, 235 91 Vellinge (Sverige).

Delad glädje är alltid dubbel glädje. Vill du skicka medlemskap och kanske en del frö som en gåva eller födelsepresent till någon så går det bra. Tänk gärna också efter om du har vänner som borde vara med i tomatklubben. Ge dem information och medlemskap så kanske ni med era vänner tillsammans kan ha ännu mer gemensamt med tomater och odling. Skriv bara vem som ska ha medlemskapet och vem jag ska hälsa ifrån.

Medlemskap i ett år kostar bara 25 kr och +5 sorters tomater kostar bara 115 kr. Genom att skaffa nya medlemmar till klubben sprider vi genetiskt material och säkrar sorterna för framtiden. Tack till er som värvat medlemmar till tomatklubben under 2009.

Besök och frågor.

Många tror att jag har en plantskola där man kan handla och att jag kan leva på det här, men så är det inte, då hade jag blivit väldigt mager. Det är massor med arbete, ca 5 månader heltid, och rysk timpenning. Uppehållet tjänar jag som kemiingenjör på stort internationellt företag. En del vill besöka mig och det går bra men nu tar det lite tid innan allt är uppbyggt på nya stället och det gäller att avtala tid så att jag är hemma. Kom gärna på någon av mina kurser. Vill man skriva och fråga om något beträffande odling så går det bra som medlem men då vill jag ha frankerat och adresserat returkuvert medskickat. Sådana brev får alltid svar. Ska tänka på mailmöjligheterna för detta när jag får mera tid. Hinner inte kolla mail hemma och vill inte belasta jobbet även om jag jobbar med dator hela dagarna.

Tomatkurs. Ni är alla välkomna den 1-2/5 2009 för att gå en tomatkurs och köpa överblivna tomatplantor från min egen plantodling. Allt för att lyckas bättre med din odling. Kursavgift 20 kr (betalas vid kursen). Plantorna kostar endast 12 kr/st och är namnmärkta. Alla sorter i listan finns inte som plantor och det kommer bara att finnas några plantor av varje sort för ca 150 sorter. Jag bor i Södra Håslöv söder om Vellinge. Avtagsväg från E6 efter Ängavallen (från Malmö) t.h mot Räng, direkt höger på Forshällavägen, grusväg 600 m. Gården ligger på vänster sida. Anmälan till kursen sker på telefon 040-468480 från 1/3 kvällstid. Förutom tomatplantor kommer det kanske att finnas en del andra plantor till försäljning, bl.a. ovanligt och spännande (nya vindruvor, härdiga kivi, gojibär, havtorn, perenner, fikon, m.m. Även mina böcker och häften kan köpas då. Ni är mycket välkomna. Efter kursen säljs resterande plantor kvällstid och helger om ni missar kursen.

Vitlökskurs. En vitlökskurs planeras till lördagen den 7/8 då man får lära sig alla odlingsknep och dessutom kan se och köpa av mitt sortiment från Ryssland, Sibirien, Kina och andra platser i världen. Jag har minst 50 sorters vitlök och kanske en del andra intressanta Allium. Kursavgift 60 kr inklusive vitlökshäfte och 20 kr utan. Anmälan från 1/7 per telefon 040-468480 kvällstid. Någon form av provsmakning av vitlök ingår i kursen.

Gamla medlemshäften. Några har frågat om att få köpa gamla medlemshäften till Tomatklubben. Jag kan nu erbjuda medlemsblad för 1998 - 2009 kanske fler. Priset är 15 kr/häfte + porto. Ett häfte väger 40 gram (5 kr föreningspost).

Min tomatfröbank.

Min fröbank består av ca 650 sorters tomater. Jag försöker ha så många jag kan med i frölistan av dessa. Nya tillkommer varje år från likasinnade vänner i hela världen eller från mina resor. Främst Ryssland har en sortskatt att ösa ur som passar oss i tidighet.

Jag kan inte odla alla sorterna varje år av arbetsskäl vilket betyder att fröna kan ha olika odlingsår även om de flesta är från 2008-2009. Odlingsåret finns med på fröpåsen. Groddbarheten är normalt mycket god i 5-8 år men det går normalt bra att gro frön som är 8-12 år gamla. De frön som levereras är oftast odlade de senaste 2 åren men max för 5 år sedan. Äldre sorter kan ibland vara lite trögare att gro och någon gång kan cocktailtomater ge problem liksom ibland helt färska frön. Groddbarheten bör vara 50-100 % om allt är normalt. Det är så i naturen att alla inte vill gro på samma gång utan de vill sprida ut riskerna. Frön som inte grott för mig gro ofta när jag återanvänder jorden i utplanterade krukor, man tillför då extra ljus och förändrar miljön. Det är normalt inget fel på groddbarheten utan det gäller bara att lura fröna att gro. De flesta sorter gro perfekt men någon enstaka sort bråkar lite varje år. Jag groningstestar många äldre frön men hinner inte med alla sorter. Fröna är alla jästa och syrade för att ta bort gröningshämmare och sjukdomssporer. Fröna är så sorterna jag kan få dem men jag kan inte utesluta att där kan finnas något frö av annan sort om ni har otur eller någon som korsat sig. Något som jag erfaret under 2009 är att det nu finns mycket dålig såjord på marknaden som fröna gro dåligt i. Bästa sorterna jag hittat är Emmaljunga och Hasselfors.

Giftfri odling.

Alla mina frön är producerade utan användning av några som helst gifter. Jag ska ju själv äta en hel del av skörden och man får inte vara dum. Jag använder dock biologisk bekämpning med smådjur. Vill du också bekämpa biologiskt så gå in på www.nyttodjur.se.

F1-hybrider.

Jag odlar normalt inte F1-hybrider men kan ibland använda dem för att ta fram nya bra sorter. En F1 hybrid är avkomman efter 2 inavlade konstanta självpollinerade riktiga sorter. Tar man frö av en framkorsad F1-tomat så klyver den upp sig i alla de olika kombinationsformer som föräldrasorterna kan ge upphov till. Vid odling av dessa frön så sjunker vitalitetsfördelarna för varje generation de första åren. Därför är det normalt inte lämpligt att odla frön av dessa annat än om man selekterar fram nya sorter från stort underlag. De flesta fröna bryter vidare i kommande generationer och det tar normalt minst 7 år innan man har en någorlunda stabil sort förutsatt att man hela tiden väljer samma genotyp (samma utseende). F1-hybrider är inga riktiga sorter utan bara en hybrid som lever så länge den fröfirma som äger föräldrarna har lust att korsa fram fröna. F1-hybridfrön tas fram genom att blommorna på modersorten emaskuleras varvid kronblad och ståndare tas bort. Kvar blir en naken pistill. Till denna förs pollen från fadersorten och skyddas mot oavsiktlig pollinering med en påse. Om allt går bra får vi en helt normal tomat som är full av hybridfrön. Hybridfrön har högre vitalitet och ger bättre avkastning men inte sällan har de lite sämre smak. Produktionen av hybridfrön sker ofta i lågkostnadsländer.

Sådd och planteringstips.

När ska man så sina tomatfrön? Ja min rekommendation är som följer. Har du växthus med värmefläkt så är perioden 25/2-15/3 lämplig tid. Har du kallväxthus utan värme så passar 10/3-1/4 och för frilandsodling är perioden 25/3-5/4 lämplig tid. Använd miniväxthus i plast med transparent lock vid sådd. Gärna med insatskrukor. Använd endast köpt såjord till sådd och absolut inte egen kompost. Emmaljunga och Hasselfors har bra såjord. Jag har gjort prov med stor skillnad i groningen. Såjord ska vara luftig och finkornig torv med sand eller perlit i.

Fyll lådan med fukad, ej blöt, såjord och släta till ytan lätt med en liten brädlapp. Märk gärna sidan på lådan med nummer som motsvarar de rader du sår eller märk krukor med nr eller namn. Har man flera lådor så märk dem med A, B, C o.s.v. Allt detta för att kunna bokföra och hålla reda på vad som sås. Det går också att jobba med plastetiketter. När du smakar på en god tomat vill du absolut veta sortnamn.

Vid sådd gör grunda hål bara 5 mm djupa för vanliga tomater och 2 mm för cocktailsorter med bakändan på en blyertspenna och placera ett frö i varje. Jag sår 4-5 frön per tvärrad i sålådan. Bokför noga, för minnet är oftast kort. Fyll igen hålen efter sådd och vattna försiktigt med stril och ljummet vatten. Sätt på locket och placera nära optimal temperatur som är 23°C och mycket ljust med 14-16 timmars belysning / dag direkt efter sådd. Bäst är en lysrörspanel med växtlysrör som kan regleras i höjd. Belysningen placeras endast ca 5 cm från sålådans lock. Med 500 eller 1000 W lampa kan större avstånd tillämpas. Använd en timer för att få regelbunden dag. Det är fördelaktigt att så dvärgbusktomater för sig eftersom plantorna är små och växer sakta i jämförelse.

Då plantorna når locktaket tas detta bort. Efter ytterligare 2-3 dagar är det dags att kruka om tomaterna till 8-10 cm:s krukor. Jag använder fyrkantiga krukor för att de är lättare att hantera på ett brätte. Använd nya eller tvättade krukor. Tvätta begagnade krukor i varmt vatten och såpa så att inget dumt kommer med (spinn, nematoder, svamp, etc). Skriver du etiketter med namn så se till att du använder permanent skrift annars är det borta med lite solljus, speciellt med plastetiketter. Mina märklappar är en liten papperslapp där jag skriver namnet med dataskrivare, blyerts eller permanent tusch och sedan tejpar fast på krukans kant med tejp som inte lossnar (dokumenttejp). I stora krukor använder jag etiketter med text av permanent tusch. Använd bra blomjord till omkrukningen och ej för billig (4-6 säckar för 100 kr duger inte).

Tänk efter hur många plantor du behöver, lägg till någon i reserv, och tänk sedan på vad du ska göra med resten. Ge bort till vänner som presenter, kanske sälja, om ingendera så kasta dem. Du har säkert ändå massor av plantor att ta hand om. När tomaterna har hamnat i kruka är det viktigt med fortsatt ljus och utrymme men också med kyliga nätter för att få fina plantor. Bäst temperatur är 18-25°C dagtid och 10-14°C nattetid. För lite ljus och utrymme och för mycket värme och näring ger långa smala gängliga blekgröna plantor som inte är bra. Rätt ljus, utrymme och svala nätter ger kompakta fina plantor av bra färg. Gödsel absolut inte småplantorna – de klarar sig med den gödsel som finns i jorden.

Placera krukorna i brätte, gärna med hel botten så att du kan undervattna alla samtidigt och så att du kan hantera dem för att de ska få rätt ljus, sval natt etc. Blås gärna på plantorna ibland så att de rör sig, detta ger dem mer stjälkstyrka. Börjar du med sådd så tidigt att dagsljuset inte kan ta över efter omkrukning så fortsatt med konstbelysning mycket nära plantorna. När plantorna är 20-70 cm är det dags att placera dem där de ska växa livet ut.

Odling i kruka ute.

Jag vill inte rekommendera att odla direkt i jorden utomhus, men det går ganska bra om man har bra jord och placerar dem mot en varm vägg i lä. Sätter man ett omvänt fotbollsmål av virke och plast för så är det som växthus. Betydligt bättre kan det gå att odla i svarta krukor utomhus. Det ska vara busktomater och minst 20 liters krukor där man använder köpt eller egen bra gödslad jord.

Köpjord är bäst för den är fri från tomatskadegörare. Jag använder Emmaljunga perennajord + lite tillsats av dolomitmjöl, benmjöl, stenmjöl och vedaska (eventuellt trichoderma svampar). Jord där man odlar andra solanumväxter i (potatis, petunia, pepino, änglatrumpet, tobak, paprika, chili, nicandra physalis, m.f.) kan mikroorganismer som hämmar odlingsresultatet finnas. Svarta krukor absorberar solvärme så att jorden i krukorna blir varm. Det gillar tomaterna men det kräver vattning minst 3 ggr per vecka om det inte kommer från ovan.

Tyvärr är det så att vårt skyddande ozonskikt i atmosfären blivit tunnare och sämre på grund av människans dumhet så att tomatplantor som odlats inne och sätts utomhus i solljus ofta tar skada av UV-ljuset. Bladen bränns och vissnar eller blir vitfläckiga. Därför måste plantorna som ska odlas ute UV-anpassas. Sätt ut din plantlåda i skuggan dagtid då temperaturen är över 10 °C. Låt dem stå ute på detta sätt i 10-14 dagar dagtid och sätt dem sedan i halvskugga ytterligare någon vecka innan de planteras ute i storkruka med direkt solljus.

Vid omplanteringen placeras först ett jordlager i botten på krukorna på minst 5 cm. Placera därefter tomatplantan i krukorna och fyll på med jord så att halva stammen på plantan blir begravd i jorden. Detta betyder större rotsystem och att första tomatklasen kommer längre ned och det blir stabilare plantor.

Vattna med svag näringslösning, med måttlig kvävehalt och hög andel fosfor och kalium från att småtomater bildas (Juni) till halva augusti. Sluta vattna från 1/9 för bättre smak och mindre spruckna tomater. Bäst placering av krukor är mot en solig vägg eller soligt i lä för vinden.

De flesta busktomater behöver inte tjuvas men det är en fördel att staga upp dem med 4-5 st 1,5 meter höga bambukäppar som sammanbinds i toppen. Dvärgbusktomater klarar sig med ett par korta bambukäppar. Har du växthus så låt gärna plantorna växa där till att börja med innan de flyttas ut. Björkris duger också.

Odling i växthus.

Innan vi tar ut plantorna i växthuset är det viktigt att detta har tvättats rent, gärna med såpa. Man kan också bränna av lite svavel (gult pulver – apotek, kemikaliehandel, hos mig) i en burk. Sätt upp burken mellan ett par stenar eller på en ställning. Placera en mindre burk med rödsprit under och elda. Svavlet kommer att förångas till svaveldioxid. Låt växthuset vara stängt i 2 dagar. Redskap av järn ska inte vara där vid behandlingen och inga gröna växter. Den höga dosen av svaveldioxid dödar alla kryp i växthuset och även svampsporer på ytan. Jorden blir efter några år med tomatodling ganska anrikad på negativa mikroorganismer som lever på tomatplantans rötter och sänker skörden med upp till 50 % efter 5-10 år. Jordytan kan också innehålla mycket svampsporer till mögelsvampar etc. För att reducera detta problem kan man ibland odla i jordsäckar eller i krukor med köpjord alternativt byta ut jorden till 30 cm:s djup eller försöka ha växelbruk. Det kanske hjälper om man planterar mexikansk tagetes bland tomaterna eftersom nematoder ogillar dessa blommors rötter.

Odla helst inte potatis nära växthuset för sporsmitta – potatisbladmögel – kan spridas och ge bladmögel och brunröta på tomaterna. Även i växthuset planterar vi halva plantan under jord. Det är bra om jorden är lucker och porös och inte för blöt. Till att börja med är jorden ganska kall och det hämmar tillväxten.

Jorden bör gödslas med naturgödsel + lite vedaska, dolomitmjöl och kanske lite benmjöl, stenmjöl och trichoderma svampar. Vattna jorden ordentligt några dagar innan ni sätter ut plantorna. Har ni inte naturgödsel kan man använda kemisk gödsel NPK 11-5-18 micro.

Plantavstånd bör vara 80 cm. Att odla tätare ger en djungel som är svår att hantera och dessutom större risk för svampangrepp och lägre skörd. Sätt snören från taket som plantorna kan avlastas mot då de ska växa. Sätt gärna ut en värmevläkt på 1-2 kW i växthuset under våren och hösten och ställ termostaten på 5-10 grader.

Du kan också placera vattendunkar eller vattenhinkar längs väggarna som värmetjämnare. På detta sätt kan du förlänga odlingssäsongen med ca 1-2 månader per år.

Från det att de första små tomaterna ska bildas bör man regelbundet vattna med näringslösning och detta ska fortgå tills mitten på augusti. Tjuva tomaterna varje vecka (ej busktomater), tänk på att tomatplantsaften färgar starkt. Plocka bort alla angräpnade eller gulnande blad nedtill efterhand men ta inte bort friska blad.

Jag vill rekommendera er att odla några tidiga sorter av busktomater i växthuset för tidigare start.

Problem.

I Holland, Spanien m.f. länder finns ett otäckt virus som kallas pepinivirus. Det kommer ursprungligen från Pepinoplantan i Peru, som är en släkting till tomaten. Detta virus ger gulfläckiga buckliga blad och reducerar skörd och kan även påverka tomaternas utseende. Viruset har bara officiellt konstaterats i 7 Svenska yrkesodlingar 2009 och plantor i gardencenter har sålts med smitta!! – gulfläckiga blad. Hanterar ni holländska eller spanska tomater eller pepino från din butik, som kan bära smitta, och du sedan berör dina egna plantor så kan viruset överföras. Det finns även andra virus som kan ställa till det. Rengör händer före växthuset.

Får du en svart fläck i änden på tomaterna så betyder det kalcium och borbrist i plantan, regleras med att kalka jorden med kalkstensmjöl eller dolomitmjöl eller genom att tillsätta gips eller benmjöl. Bor tillsäts med borax (apotek) eller med sjötång och dessutom vattna mer regelbundet så att rötterna kan ta upp näring bättre.

Tänk på att en solig dag gör tomatplantorna av med betydligt mer vatten än en mulen dag genom avdunstning från bladen.

Spricker tomaterna så beror det på oregelbunden vattning eller att tomaterna fått vatten på sig. Växer en planta med för lite vattning under en tid så fattas vatten i tomatens celler, skulle det sedan plötsligt komma rikligt med vatten till rötterna eller på plantan så suger plantan till sig vad den kan och då förser sig cellerna som blir större och skalet räcker inte till. Spruta därför inte vatten på tomatplantorna. Vissa sorter är känsligare än andra.

Får du mögelangrepp på plantorna så kan det bero på att du inte ventilerar växthuset dygnet runt eller odlar du tomatplantorna för tätt eller att du har städlat dåligt. Har du kvävegödsel för mycket så ökar problemen eftersom kväve gör plantorna mer mottagliga för svampangrepp. Gödsla med naturgödsel eller kemisk gödsel NPK 11-5-18 micro. Vatten med rötade nässlor eller fräken kan stärka cellerna med kisel och motverka angrepp från svampar. Gräsklipp är bra gödsel men något högt i kväve liksom fågelgödsel och bör användas ihop med vedaska. Tillsats av antagonistsvampar, trichoderma, till jorden eller sprejat på plantorna är en fördel eftersom de motverkar andra avampar. Kan köpas från www.nyttodjur.se.

Får du bruna fläckar på bladen eller på tomaterna ute så kan det vara bladmögel/brunnröta från potatisland i närheten. Odlar därför inte potatis i närheten av tomater eftersom de är släkt och drabbas av samma sjukdomar. Använd aldrig kompost i växthuset där man lagt potatisblast eller potatisskal. Bladmögel och brunröta drabbar dock främst plantor ute. Ventilera även nattetid unders perioden 25/6-30/9 eller tills första frosten för att reducera luftfuktighet och risken för mögelangrepp.

Vita flygare – sätt in nyttoinsekter Encarsia. Löss spreja med 1 msk diskmedel o 1 msk rödsprit till 1 l vatten eller sätt in lussteklar. Minerarflugor - ta bort angräpnade blad, om mycket sätt in biologiskt motmedel. Nyttoinsekter mm kan beställas www.nyttodjur.se. Tänk på att om ni köper plantor med hem så bör dessa först vara i karantän några veckor före placering i växthus. De kan föra smitta med sig.

Användning av tomatskörden.

Naturligtvis ska du och din familj äta så många tomater ni kan färska. Gör gärna en färsk salsa på finhackad tomat, lök, paprika och tillsats av någon/några av följande; basilika, koriander, spiskummin, timjan, rucola, sandsenap och chili. Man kan kombinera som man vill. Men tomater är faktiskt ännu nyttigare tillagade eftersom kroppen då lättare kan absorbera önskade ämnen så fräs din salsa i olja en liten stund. Att frysa in tomater går bra. Doppa dem några sekunder i hett vatten och flå dem sedan packa och frysa eller konservera.

Om du konserverar kanske du ska lägga till lite salt, lök, vitlök och senapsfrön. Gör du salsa så tillsätt salt och lite socker som smakförstärkare och använd eventuellt mixern.

Har du massor av tomater över så föreslår jag att du lägger dem i en stor gryta med lite vatten i botten och så lite hackad lök och vitlök och någon finhackad chili. Detta får sedan koka upp varefter man passerar det för att avlägsna fasta delar. Med en tesked salt per liter har du en tomatjuice som du kan frysa in eller konservera eller använda färsk. Tomatpuré göra du genom att indunsta juicen på svag värme till lagom konsistens varefter 4 strukna matskedar socker tillsätts och en matsked (struken) med salt per liter om inte redan tillsatt. Perfekt råvara till såser, oxstek, pizza, pastasås, lasagne, tacos, dipa sås, till scampi fritti, soppa mm. Tillsätter du också lite vinäger så har du en god egen ketchup. Tillsätter du lite spiskummin ihop med chili så har du mexikansk smak.

Du kan tillsätta natriumbensoat (ett salt av lingon och hjortronsyra (bensoesyra)) som konserveringsmedel. Pureen slås kokhett (> 90 grader) på burk eller flaska för att konserveras så att den kan förvaras länge. Gröna tomater tagna före frost bör placeras i en låda i köket för att de ska efter mogna. Gröna tomater är inte lika nyttiga som röda att använda.

Torka tomater. Dela dem och placera på en plåt i ugnen (50-60 °C) tills de är lagom. Beroende på torkning kanske en halvtimme. När du sedan vill äta dem så lägg dem först i en marinad av vitlök, kryddor och lite vatten. Krydda med basilika, koriander, oregano, timjan, chili, vitlök, rosmarin, spiskummin eller vad du gillar.

Sila av och blanda med rapsolja – tänk på att vår egen rapsolja är nyttigare än olivolja. Den innehåller omega 3 fettsyror som är bra som förebyggande mot hjärt- och kärlproblem. Vill du göra något riktigt gott så lägger du 1 kg tomater delade i 4 delar eller halvorna i en skål med 0,5 dl socker och 1 msk salt. Placera i kylskåp ca 1 dygn. Häll av vattnet som bildats, blanda in kryddor (timjan, rosmarin, mm) och chili eventuellt krossad vitlök eller andra kryddor. Torka sedan tomaterna i ugn vid 50-60 grader tills halvtorra. Serveras som tapas (spanska smårätter).

Lycka till med 2010 års odling och skörd.

Möllegården, Södra Håslöv i november 2009

Åke Truedsson

Årets Tomatlista.

Tomatsorterna är uppdelade i grupper för att göra det lättare för er. Informationen om sorterna är begränsad och smakomdöme finns bara ibland. Det betyder inte att sorterna inte är goda bara att jag inte noterat det. Tänk på att bland säkra kort så måste det finnas lite jokrar för upplevelsens skull eller bara därför att det är kul. Beteckningen L finns på några sorter och betyder "Lite frö" = kan lätt ta slut.

Normalstora högväxande för växthus alternativt för tidiga en varm vägg.

1. Ailsa Craig	Röd rund 80 g tidig lång skörd (Engelsk klassiker)
2. Alaskan Fancy	Röd oval 30 g tidig god (USA)
3. Alicante	Röd rund ca 80 g produktiv god (Engelsk klassiker)
4. Aljaska	Röd rund ca 70 g produktiv god medeltidig (Rysk)
5. Andine	Röd lång spetsig 130 g normaltidig
6. Anastasia	(Namn) Röd rund ca 90 g produktiv medeltidig god (Rysk)
7. Angora	Röd lätt hårig rund ca 90 g hela plantan grå luden produktiv god
8. Anna German	Gul oval spetsig i stora klasar ca 80 g produktiv medeltidig (Rysk)
9. Aranca (Fx)	Röd rund 20 g produktiv mycket god medeltidig produktiv
10. Arana	Röd plattrund 200 g god medeltidig
11. Aranyalma	(Guldäpple) Gul rund ca 100 g produktiv medeltidig god (Rysk)
12. Aurega	Orange rund-oval ca 50 g produktiv lång skörd medeltidig (Rysk)
13. Banana Legs	Gul med gröna senare mörkgula stripor avlång 60 g 1,5 m planta (USA)
14. Banani	Gul avlång spetsig, 70 g, medeltidig (Rysk)
15. Beduin	Brun oval 80 g god medeltidig (Rysk)
16. Black	Brunröd rund 100 g ganska tidig.
17. Black Prince	Svartröd ofta med grönsvarta stripor och överdel 200 g plattrund god (Rysk)
18. Black Zebra	Ljusröd med grönsvarta stripor ca 90 g medeltidig (USA)
19. Bonny Best	Röd 90 g rund god tidig produktiv klassiker (England)
20. Buratino	Orange oval med lång spets 80 g medelsen god (USA)
21. Buratino	Orange oval med lång spets 70 g, medeltidig
22. Caro Rich	Orange rund 150 g medeltidig hög halt betacaroten (USA)
23. Cherny Mavr	(Svart Mohr) Svartbrun oval 35 g skörd länge god medeltidig (Rysk)
24. Chelnok	(Skyttel) Röd oval 80 g medeltidig (Rysk)
25. Chernomyr	(Black Sea Man) Svartröd plattrund god 150-200 medeltidig (Rysk)
26. Chirik	Röd 100-170 g flerrummig medeltidig (Rysk)
27. Chockolate Stripes	Brunröd med gröna stripor, rund, 30 g, medeltidig
28. Chuchloma	Orange avlång med spets 80 g medeltidig (Rysk)
29. Chudo	(Mirakel) Röd oval pastatyp 90 g produktiv medeltidig (Rysk)
30. Chudo Sveta	(Världsmirakel) Gul oval m. spets god prod. 90 g medeltidig lång skörd (Rysk)
31. Dansk Export	Röd rund 90 g god produktiv ganska tidig gammal klassisk sort (Dansk)
32. De Barao Black	Brunröd oval 150 g pastatyp produktiv medeltidig (Rysk)
33. De Barao Red	Röd oval 100 g pastatyp produktiv medeltidig (Rysk)
34. De Barao Rosa	Rosaröd oval 100 g pastatyp medeltidig (Rysk)
35. De Barao Yellow	Gul oval 100 g pastatyp medeltidig (Rysk)
36. De Sobil	Gulorange rund 60 g medeltidig (Fransk)
37. Efiop	(Etiopier) Brun 100 g oval god produktiv medeltidig lång skörd (Rysk)
38. English Breakfast	Röd oval spetsig i stora klasar, 50 g medeltidig produktiv god (UK)
39. Eva Purple Ball	Rosaröd plattrund 0,15-0,35 kg, medelsen
40. Fakel	(Fackla) Röd rund 60 g medeltidig (Rysk)
41. Flamme	Orange rund 60 g hög betacarotenhalt medeltidig (Holland)
42. Frühsauber	Röd 60 g 1,5 m planta (tysk)
43. Fuzzy Pink	Rosaröd matt skal 80 g medeltidig potatisblad
44. Garland	Röd rund 100-150 g produktiv
45. German Red	Röd rund 80 g ganska tidig produktiv
46. Ghost Cherry	40 g mjölkvita tomater med tunt ludet skinn, medeltidig
47. Gogoshary Polysatyi	Röd med gula stripor, 90 g, oval medeltidig (Rysk)

48. Goldene Königen	Gulorange 80 g rund medeltidig
49. Golden Sunrise	Gul rund 80 g produktiv god medeltidig
50. Green Belle	Grön med mörkgröna stripor, oval, medeltidig (USA)
51. Green Zebra	Mossgrön med mörkgröna stripor 90 g medelsen
52. Green Zebra Mini	Beige-grön-orange med gröna stripor rund 30 g medeltidig
53. Grusha chernaya	(Svart päron) Svartröd 100 g medelsen (Rysk)
54. Gruchnev	(Päronlik) Röd 80 g päronformad medeltidig god (Rysk)
55. Gurnsey Island	Röd med gröna stripor rund 40 g medeltidig
56. Hartz Feuer	Röd rund 70 g tidig produktiv ger länge (Tysk)
57. Hellfrucht	Röd plattrund god medeltidig (tysk)
58. Hohлома	(Plats) Röd avlång med spets 90 g fast pastatyp produktiv medeltidig (Rysk)
59. Hutorskoj sasaschuye	Blekorange långlagringstomat, mognar ej, för långtidslagring. (Rysk)
60. Ida Red	Röd rund 70 g medeltidig
61. Inchir Orange L	(Orange fikon) Orange päronformad 70 g medeltidig (Rysk)
62. Isis Candy	Orangegul flammig, ibland med röd botten 100 g, rund medelsen (USA)
63. Ivory Egg	Gulvit oval 80 g medeltidig (USA)
64. Jablonka Rossi	(Äppelträd Ryssland) Röd god produktiv 80 g (Rysk)
65. Jabucar	Röd plattrund 90 g ganska tidig
66. Japanese Trifele Black	Svartröd oval 90 g tidig (Rysk)
67. Japanese Trifele Orange	Orange oval 80 g ganska tidig (Rysk)
68. Japanese Trifele Red	Röd päronformad 80 g tidig (Rysk)
69. Japanese Trifele Yellow	Gul päronformad 70 g medeltidig (Rysk)
70. Kartoffel nyi	(Potatislik) Rosaröd 100-200 g hjärtformad (Rysk)
71. Katush	Röd 150 g plattrund medeltidig (Rysk)
72. Kondine	Röd rund 90 g produktiv medeltidig god
73. Kosmonavt Volhov	(Astronaut Volhov) Röd rund 100 g medeltidig (Rysk)
74. Krasnyi Banan	(Röd banan) Röd avlång 50 g medeltidig (Rysk)
75. Kumato	Svartröd rund 70 g god medeltidig
76. Legend	Röd tidig 80 g (England)
77. Li Cun	Rosaröd rund 100 g tidig (Kinesisk)
78. Lilac	Svartröd oval 75-150 g medeltidig (Fransk)
79. Little Lucky	Gulröd flammig 150 g potatisblad medeltidig (USA)
80. Lycobello F2	Röd oval 35 g tidig högcarotentyp
81. Manzano	Röd oval pastatomat 90 g medeltidig (Italien)
82. Matina	Röd rund 80 g medeltidig god trevlig produktiv
83. Midas	Orange avlång med spets 60 g medeltidig
84. Moneymaker	Röd rund 80 g god medeltidig klassisk tomat, gammal yrkesodlarsort (UK)
85. Monokatar	Röd med orange stripor oval 90 g medeltidig (Rysk)
86. Monokatbin	Röd med orange ränder avlång vacker 90 g medeltidig (Rysk)
87. Oksana	(Namn) Röd oval fast pastatyp 70 g medeltidig (Rysk)
88. Oligvose	Rosaröd 70 g oval medeltidig god produktiv (Fransk)
89. Onix	(Onyx sten) Röd oval 90 g fast medeltidig (Rysk)
90. Opalka	Ljusröd avlång 200 g medeltidig
91. Orange Bourgain	Orange rund god 30 g produktiv medeltidig
92. Orange Potato Leaf	Orange plattrund 150 g medeltidig (USA)
93. Ozarovskij	Orange rund 70 g medeltidig (Polsk)
94. Oziris	(Egyptisk gud) Svartröd rund 150-300 g medeltidig god (Rysk)
95. Pajskoe Naslanchdenie	(Himmelskt delikat) Röd rund 100 g medeltidig (Rysk)
96. Pale Perfect Purple	Rosaröd rund 90 g medeltidig potatisblad
97. Pen Guan	Rosaröd 50 rund god medeltidig (Kinesisk)
98. Pertsevidnyi	(Pepparlik) Röd oval 75 g medeltidig (Rysk)
99. Ping Ping Pong	Rosaröd rund 70 g medeltidig
100. Pirkstine Orange	Orange 80 g avlång pastatyp medeltidig ger länge (Rysk)
101. Pirkstine Yellowe	Gul 80 g avlång pastatyp medeltidig ger länge (Rysk)
102. Poljarnyi Skorospelyi	(Polar tidigmognande) Röd rund 70 g tidig 1,5 m hög
103. Polistranyi	Röd med orange stripor, plattrund produktiv medeltidig (Rysk)
104. Potentat	Ljusröd 90 g rund tidig god (Gammal yrkessort Sverige)
105. Pridnestrovje	(Plats Ukraina) Röd avlång 40 g medeltidig (Ukrainsk)

106. Prolyco F2	Röd oval 20 g stark tomatsmak höglicopentyp, ganska tidig, prod. ger länge
107. Powers Hierloom	Beige avlång 100 g medeltidig
108. Quiang Feng	Röd rund 150 g produktiv medeltidig (Kina)
109. Rajölek	Röd rund 70 g produktiv tidig ger länge (Tjeckien)
110. Rannij	(Tidig) Röd plattrund 120 g god tidig (Rysk)
111. Red Bison	Röd skinande rund tidig (USA)
112. Red Bobs	Röd rund 50 g ganska tidig produktiv
113. Inchir Krasnyi	(Rött fikon) Röd päronformad 70 g medeltidig (Rysk)
114. Red Lady	Rosaröd oval 60 g tidig
115. Red Zebra	Röd med orange stripor 80 g medeltidig (USA)
116. Rianto	Röd 70 g oval med spets i klasar produktiv medeltidig (Spansk)
117. Rozovyj Suvenir	(Rysk Sovenir) Rosaröd oval 75 g medeltidig (Rysk)
118. Russian Brown	Brunröd rund ca 90 g medeltidig (Rysk)
119. Russian Pasta	Röd avlång 150 g pastatyp medeltidig produktiv (Rysk)
120. Sabeleka	Röd mycket lång spetsig tomat medeltidig (Rysk)
121. Saharnyi Bizon	Rosaröd oval med spets 100g medeltidig (Rysk)
122. Scotland Yellow	Gul rund 80 g tidig god produktiv (Skottland)
123. Selandia	Röd 90 g rund produktiv god (Gammal svensk yrkessort) medeltidig
124. Sladunjak	Rosaröd oval 70 g medeltidig (Rysk)
125. Slavjanka	(Slavisk kvinna) Rosaröd oval 50 g tidig (Rysk)
126. Slivar Velike	Röd plattrund veckad 50 g medeltidig (Rysk)
127. Slivovidnyi	(Plommonlik) Rosaröd oval 50 g produktiv god ganska tidig lång skörd (Rysk)
128. Sosulechka	(Liten istapp) Gul lång med spets 50 g medeltidig (Rysk)
129. Spreckled Roman	Röda med orange stripor, lång spetsig 100-200g, medeltidig, vacker, produktiv
130. Starfire Improved	Röd rund 150 g medeltidig produktiv
131. Stupice	Röd 70 g rund god tidig 2 m planta (Tjeckien)
132. Sub Arctic Maxi	Röd 70 g rund tidig 1,5 m planta (USA)
133. Sub Arctic Plenty	Röd 30 g runt tidig 1,5 m planta (USA)
134. Sungella	Orangegul 40 g rund tidig god produktiv (UK)
135. Tambovskij	Röd plattrund 80 g medeltidig (Rysk)
136. Tamina	(Namn) Röd god 80 g tidig 1,5 m planta (Rysk)
137. Tangella	Orangebrun 70 g rund produktiv god medeltidig ger länge
138. Taxi	Ljusgul rund 100 g 1,5 planta produktiv god.
139. Tigerella	Röd med orange stripor rund 80 g produktiv god medeltidig
140. Tiger Tom	Röd med orange stripor rund 70 g produktiv god medeltidig
141. Tonelet	Orange päronformad 70 g sen
142. Tsygan	Svartröd rund 120 g medeltidig god (Rysk)
143. Uacher	Röd oval pastatyp 90 g, medelsen
144. Valentina	Röd oval pastatyp 90 g produktiv medeltidig 1,5 m planta
145. Varbara	Rosaröd avlång pastatyp, 80 g, medeltidig (Rysk)
146. Victory	Röd rund 70 g god medeltidig produktiv
147. Viktorina	Röd rund 80 g tidig (Rysk)
148. Weissbehaarte	Vit sammetsskinn rund 35 g medeltidig (Tysk)
149. White Peach	Vit sammetsskinn 70 g medeltidig låg avkastning (USA)
150. Yellow Perfection	Gul rund 80 g medeltidig
151. Zao Fen	Rosaröd 200g plattrund 1,5 m planta (Kina)
152. Zhong Shu	Röd 200 g plattrund produktiv lång skörd (Kina)
153. Zolotoj Petuchok	(Gyllene typ) Gul avlång med spets 60 g medeltidig (Rysk)
154. Zolotoj Rybka	Orange oval med spets 75 g medeltidig

Stufttomater håltomma för att fylla med något, för växthus.

155. Novo Gogoshary	Röd blockig 90 g medelsen, delvis håltom (Rysk)
156. Schimmeig's striped	Röd med orange stripor ribbad vacker 80 g delvis håltom medelsen (USA)
157. Striped Cavern	Röd med orange stripor blockig medeltidig högväxande
158. Yellow Ruffled	Gul kraftigt ribbad, uråldrig form, håltom tomat 80-150 g (USA)
159. Yellow Stuffer	Gul blockig stor medeltidig delvis håltom för att fylla till ugnen (USA)

Cocktailtomater högväxande för växthus eller tidiga för varm vägg

---

160. Aztek Negro	Violettbruna runda 15 g goda tidig produktiv högväxande
161. Barbianka	Röd 5 g (<i>L.pimpinellifolium</i>) rund söt rikbärande tidig 1,5 m hög (Rysk)
162. Black Striped Cherry	Brun med grönsvarta stripor, 20 g, fast, medeltidig
163. Black Sweet Cherry	Brunröda 15 g runda mycket goda tidig produktiv skörd länge
164. Brown Berry	Brunröda 15 g runda mycket goda tidig produktiv skörd länge
165. Cherry Belle	Röd oval 20 g tidig god produktiv
166. Cherry Red	Röd 15 g rundoval tidig god
167. Cherry Roma	Röd oval 10 g medeltidig god
168. Cherry Sara Goldstar	Gulorange ibland med röda inslag rund 20 g god
169. Chielega	Röd rund 7 g stora klasar tidig god produktiv högväxande (Spanien)
170. Christmas grapes	Röd 10 g goda tidiga. 1,5 m planta.
171. Chockolate Cherry	Violettbrun rund 15 g mycket goda tidig produktiv
172. Cytrynek Groniasty	Gul oval 15 g medeltidig högväxande (Rysk)
173. Floridity (Fx)	Röd avlång ofta spetsig, fast, mycket söt o god, medeltidig, skörd länge.
174. Galinas Yellow	Gul oval 15-20 g potatisblad ganska tidig ger länge högväxande (Rysk)
175. Gardeners Delight	Röd rund 20 g i långa klasar god mycket produktiv tidig
176. Gelbe Dattelwein	Gul droppformad i enorma klasar (257/klase rekord) god medeltidig
177. Glacier	Röd rund fast 45 g tidig god 1,5 m hög
178. Green Grape	Mossgrön 25 g oval mycket god medeltidig 1,5 m planta
179. Huang Sheng Guo	Gul oval 25 g medeltidig (Kina)
180. Ildi	Gul rund 10 g produktiv medeltidig
181. Jellybean	Röd oval 5 g medeltidig
182. Lovett	Röd rund 25 g god tidig
183. Mazpulcera	Röd rund 15 g medeltidig (Italien)
184. Mei Wei	(God smak) Röd rund 20 g god medeltidig (Kina)
185. Merlot	Röd oval 35 g produktiv, lång skörd, tidig, mycket god
186. Mexican Honey	Röd rund 30 g mycket produktiv långa klasar god tidig
187. Mirabelle	Gula 10 g frukter i mängder, tidig.
188. Miska	Röd oval med spets 25 g medeltidig (Rysk)
189. Orange Sweet Cherry	Orange 10 g produktiv söt god lång skörd
190. Petit Pomme Blanche	Vit 10 g rund medeltidig (Fransk)
191. Pokusa	Röd 10 g god rikbärande tidig 1,5-2 m hög
192. Red Cherry	Röd 35 g rund god produktiv långa klasar tidig (USA)
193. Red Cherry Weibulls	Röd 20 g rundoval tidig god.
194. Red Egg Cherry	Röd oval tomat 15-20 g
195. Red Pear	Röd päronformad 15 g tidig god 1,5 m planta
196. Sladkoechka	(Söt tand) Röd 15-20 g runda goda frukter.
197. Small Fry	Röd rund 15 g tidig 1,5 m hög
198. Snow Ball	Vit rund medeltidig 100-150 g
199. Snow Berry	Vit 15 g rund god ger skörd länge (USA)
200. Sprint	Röd oval 15 g medeltidig god
201. Sun Baby	Gul droppformad 15 g god tidig (USA)
202. Sun Belle	Gul päronformad 20 g medeltidig
203. Suckertraube	Ljusröd rund 20 g produktiv ganska tidig högväxande (Tysk)
204. Super Sweet 100 (Fx)	Röd 5-10 g söt god tidig
205. Sweet 100	Röd 10 g söt god tidig,
206. Sweet Olivjade Fx	Röd oval 15 g söt god 1,5 m hög.
207. Sweet Surprise	Röd rund 15 g söt 1,5 m hög
208. Trin Min	Gul 20 g god låg avkastning medelsen. (Kina)
209. Vishenki Gul	Gul 15 g cocktailtomat, rikbärande tidig 1,5 m hög (Rysk)
210. Vishenki Röd	Röd 15 g cocktailtomat, god rikbärande tidig (Rysk)
211. Yellow Cherry	Gul 15 g rund medeltidig, lång skörd
212. Yellow Form	Gulorange päronformad 15 g medeltidig
213. Yellow Pear	Gul päronformad 15 g medeltidig 1,5 m planta
214. Ying Tao Fan Qie	Röd rund 5-10 g söt små täta klasar ganska tidig (Kina)

Vildtomater för växthus eller utomhusodling i kruka.

215.	L.cheesmanii	Från Galapagos. Orangegul 6-8 g i små klasar, medeltidig
216.	L.cheesmanii minor	Från Galapagos. Orangegul 4-5 g i små klasar, medeltidig
217.	L.esculentum	Från Venezuela Röd 5-7 g i små söta klasar, medeltidig
218.	L.esculentum	Från Hawaii. Röd 10 g medeltidig. Vår urtomat
219.	L.esculentum	Från Huambi Ecuador . Röd 10 g medeltidig. Vår urtomat
220.	L.esculentum	Från Tarapoto Peru. Röd 15 g veckad medeltidig. Vår urbifftomat
221.	L.pimpinellifolium	Från Trujillo Peru. Röd 5-10 g medeltidig.
222.	L.pimpinellifolium	Orange med massor av små 3-5 g tomat, medeltidig
223.	White currant	Vit rund 5 g ganska tidig

Busktomater för växthus eller utomhusodling i kruka eller friland (tidiga sorter).

224.	Admiratelskij	Röd rund 60 g mycket tidig, 1,5 m hög (Rysk)
225.	Agata	Röd plattrund ca 100 g 80 cm:s planta tidig god produktiv (Rysk).
226.	Alaska Wonder	Ljusröd plattrund 80-150 g ca 80 cm planta tidig produktiv god (USA).
227.	Amateur	Röd rund 80 g tidig 60 cm hög (Fransk)
228.	Arbalet	Röd oval 65 g ganska tidig produktiv 50 cm (Rysk)
229.	Arktichevskaya Vishnaya	(Arktiskt körsbär) Rosaröd oval 15 g produktiv 40 cm tidig (Rysk)
230.	Ballada	Röd rund 150 g medeltidig 1 m hög (Rysk)
231.	Balkonnoe Chudo	(Balkong mirakel) Röd rund 35 g tidig 60 cm hög (Rysk)
232.	Baltiskij	(Baltisk) Röd plattrund 80-250 g tidig, produktiv 80 cm hög (Rysk)
233.	Batterflay	Rosaröd oval ganska tidig 60 cm hög (Rysk)
234.	Belyi Naliv	Röd 200-300g köttig, tidig produktiv busktomat (Rysk)
235.	Belyi Nochi	(Vit natt) Röd rund 90 g ganska tidig 80 cm hög (Rysk)
236.	Birgittas gula	Gul 30 g rundoval, ca 1 m planta, tidig produktiv
237.	Bloody Butcher	Röd rund 50 g tidig god 1 m hög.
238.	Bonita	Röd plattrund ca 70 g, tidig god 70 cm planta
239.	Borghese	Röd oval 25 g god medeltidig 1m
240.	Camp Joy	Röd oval 20 g tidig mycket god 1,5 m planta
241.	Cesu Agrie	Röd plattrund 70 g 80 cm:s planta tidig god (Lettland)
242.	Cherry Salad	Röd rund 25 g god tidig 80 cm:s planta, god resistens bladmögel
243.	Chibikko	Röd 15 g tidig 70 cm planta (Japansk)
244.	Chio Chio San	Rosaröd oval god tidig 20 g 1,5 m planta (Kina)
245.	Citron compact	Ljusedgul plattrund 35 g medeltidig 60 cm hög
246.	Coldest	Röd plattrund 150 g 1,5 m planta medeltidig produktiv god
247.	Cream Sausage	Beige avlång 60 g medeltidig 70 cm hög (USA)
248.	Don Juan	Röd oval med blekorange stripor, medeltidig (Rysk)
249.	Dulcia	Gul plattrund 80 g, produktiv tidig god (Polen)
250.	Earliana	Ljusröd rund 150 g medeltidig 1 m hög
251.	Earliest of all	Röd 30 g rund, god, 1,5 m planta
252.	Early Salad	Röd rund 35 g produktiv tidig 1,5 m planta
253.	Elbertha Girl	Orange med röda strimor 70 g gråluden planta medeltidig
254.	Eva	Röd 100 g plattrund produktiv mycket tidig bäst friland 02 (Rysk)
255.	Fiachetto	Röd oval spetsig 35 g medeltidig 80 cm hög (Italiensk)
256.	Fianko F2	Röd hjärtformad 100-300 g mycket tidig, 80 cm busk
257.	First in field	Röd 60 g nästan rund mycket tidig god produktiv.
258.	Fitious	Röd rund 70 g tidig 70 cm hög
259.	Fontanka	Röd oval-päron 80 g ganska tidig 80 cm planta
260.	Freiland Früheste	Röd ribbad plattrund 100 g tidig god 1 m planta (Österrike)
261.	Frühe Liebe	Röd plattrund 50-150 g ganska tidig fast 70 cm hög
262.	Fuzzy Wuzzy	Ljusröd med orange stripor, 40-80 g, luden grå planta 80 cm hög
263.	Gajumalas	Röd plattrund 70 g. 1 m hög planta, tidig (Lettland)
264.	Garden Lime LQ	Mossgrön rund-plattrund 90 g medeltidig 70 cm hög
265.	Gavrosh	Röd rundoval 65 g 60 cm planta tidig (Rysk)
266.	Geja	(Namn) Röd rund 35 g tidig 50 cm hög
267.	Golden Amateur	Orange 80 g rund tidig 60 cm hög
268.	Gold Nugget	Orange 20 g god rund tidig 1 m planta (USA)
269.	Grekisk Balkong	Röd 15 g 60 cm planta tidig

270.	Hana	Röd 100 g plattrund god, 70 cm (Ungern)
271.	I3	Röd plattrund 100 g produktiv mycket tidig 80 cm (Rysk)
272.	Ida Gold	Orange oval 30 g mycket tidig planta 60 cm (USA)
273.	Idola	(Idol) Röd rund 90 g tidig planta 80 cm (Rysk)
274.	Impuls	Röd rundoval fast 90 g medeltidig 80 cm planta (Rysk)
275.	Imur Prior Beta	Röd rund 30 g medeltidig 1-1,2 m hög
276.	Ina	(Namn) Röd rundoval fast 90 g medeltidig 80 cm hög (Rysk)
277.	Irma	(Namn) Röd rund 80 g tidig produktiv 50 cm hög (Rysk)
278.	Jagodka	Röd rund 20 g tidig god produktiv tidig 50 cm hög
279.	Jamal	Röd rund 60 g mycket tidig 40 cm hög (Rysk)
280.	Japanese Early	Röd rund 60 g tidig 70 cm planta (Japan)
281.	Jelgravas Early	Röd plattrund 70 g tidig 70 cm hög (Lettland)
282.	Katrina	Röd rund 80 g tidig god produktiv 80 cm planta (Rysk)
283.	King of Early	Röd rund 100-200 g medeltidig busk 1 m hög
284.	Kootenai	Röd rund 30 g tidig produktiv 60 cm hög (Holland)
285.	Kotlas	Röd plattrund 70 g god på 1 m planta tidig, produktiv ger skörd länge
286.	Krainij Sever	Röd rund 50 g tidig 40 cm hög (Rysk)
287.	Krajova	Röd rund 80 g god produktiv 80 cm planta tidig (Rysk)
288.	Krasnaya Shaposhka	(Röd mössa) Röd rund 50 g mycket tidig 70 cm hög (Rysk)
289.	Latgales	Röd rund 80 g god 1 m planta medeltidig produktiv (Lettland)
290.	Lime Green	Gulgrön 80 g på 1 m planta medeltidig (USA)
291.	Lisichka LQ	(Räv) Orange oval 40 g medeltidig 90 cm hög (Rysk)
292.	Ljana	(Namn) Röd plattrund 100 g på 80 cm:s planta (Rysk)
293.	Ljoban	(Namn) Röd rund 50 g mycket tidig 70 cm hög (Rysk)
294.	Maja	Röd 80 g planta 50 cm mycket tidig
295.	Malenki Prints	(Liten prins) Röd rund 35 g mycket tidig 35 cm hög (Rysk)
296.	Manitoba	Röd oval 100 g tidig 30 cm hög
297.	Manö	Röd 80 g på 80 cm planta produktiv tidig (Ungersk)
298.	Marjuchka	(Namn) Röd oval 40 g produktiv tidig god 70 cm planta (Rysk)
299.	Maskota LQ	(Maskot) Röd 30 g fast rund 50 cm planta tidig (Rysk)
300.	Mednyi Vsadnik	Röd oval 70 g fast ganska tidig 90 cm hög
301.	Minigold	Orange oval 10 g rikbärande tidig 1 m hög (Rysk)
302.	Minirose	Rosaröd rund 10 g rikbärande tidig ger länge 35 cm hög (Rysk)
303.	Moskvits	(Person Moskva) Röd rund 50 g tidig 60 cm planta (Rysk)
304.	Nevas Early	Röd rund 50 g 70 cm hög planta tidig (Rysk)
305.	Nevskij Prospect	(Plats) Röd rund 80 g tidig 50 cm hög (Rysk)
306.	Northern Delight	Röd rund 50 g tidig produktiv 80 cm hög
307.	Ogni Moskvvy	(Moskva lampor) Röd rundoval 90 g tidig planta 70 cm. (Rysk)
308.	Ogorodnik	Röd rund 80 g fast 80 cm planta medeltidig (Rysk)
309.	Otradnie	(Trevlig) Röd rund 90 g tidig (Rysk)
310.	Orange Shatham	Orange plattrund 100 g tidig 70 cm hög
311.	Oregon Spring	Röd 120 g plattrund 1 m planta tidig (USA)
312.	Orenburg	(Plats) Röd rundoval 80 g 80 cm planta tidig (Rysk)
313.	Outdoor Girl	Röd rund 50 g tidig god 1 m hög.
314.	Peremoga	Röd rund 80 g tidig 70 cm hög (Rysk)
315.	Perieej	Röd rund 50 g ganska tidig 70 cm hög
316.	Pertsevidnyi Polysatyi	(Stripig pepparlik) Röd orange ränder avlång 50 g medeltidig 80 cm hög (Rysk)
317.	Petromesh	Röd oval 50 g tidig 70 cm hög (Rysk)
318.	Pipo	Ljusröd 90 g rund produktiv tidig 1 m planta
319.	Pixie Striped	Röd med orange stripor oval 35 g tidig 40 cm hög
320.	Podzneksnik	(Snödroppe) Röd 80 g ganska tidig, 80 cm planta (Rysk)
321.	Polar Gem	Ljusröd 90 g rund produktiv tidig 70 cm planta (USA)
322.	Polosatik	(Stripig en) Röd 200-300 g plattrund tidig 1 m planta (Rysk)
323.	Polistranyi bush	Röd med orange stripor, 80 g, (Rysk)
324.	Preljoda	Röd 90 g rund tidig (Rysk)
325.	RAF Spain	Röd plattrund 150 g tidig 80 cm hög (Spanien)
326.	Raketa LQ	(Raket) Röd oval raketformad med spets 80 g tidig god 1 m planta (Rysk)
327.	Red Alert	Röd 25 g oval produktiv tidig 70 cm planta

328.	Reisentraube LQ	Röd 20 g oval spetsig produktiv stora klasar 60 cm planta (Tysk)
329.	Renita	Röd 100-150 g, tidig, produktiv, planta 70 cm
330.	Robots	(Robot) Ljusröd rund 80 g tidig god 1,5 m planta (Rysk)
331.	Roma	Röd oval pastatomat 70 g, 70 cm planta (Italiensk)
332.	Roma X	Röd oval pastatomat 90 g, 1 m planta produktiv.
333.	Rosa Vetrov	(Rosa vindflöjel) Rosa 100 g ganska tidig 70 cm hög (Rysk)
334.	Roter Swerg	Röd plattrund 90 g tidig god produktiv 1 m planta (Tysk)
335.	Russian Red	Röd 80 g rund tidig 1 m planta (Rysk)
336.	Sandpoint	Röd 50 g rund 70 cm planta mycket tidig
337.	Sanka	Röd rund 90 g tidig 80 cm hög (Rysk)
338.	Santa Stor	Röd 70 g plattrund god tidig 60 cm planta (Lettland)
339.	Sedoj Ural	Röd 150 g rund medeltidig 1 m hög (Rysk)
340.	Siberia	Röd 50 g oval tidig 80 cm planta (Rysk)
341.	Siberian Early	Röd oval köttig pastatyp 70 g 80 cm hög
342.	Sibirjak	(Person Sibirien) Röd plattrund 100 g tidig 90 cm planta (Rysk)
343.	Sibirskij Skorospelyi	(Sibirisk tidigmognande) Röd rund 80 g tidig 90 cm planta (Rysk)
344.	Silvery Fir Tree/Morkovnyi (Morotslik)	120 g plattrund 70 cm hög morotsblad tidig produktiv (Rysk)
345.	Slivovidnyi Polysatyi	(Plommonlik stripig) Röd orange stripor oval 80 g 80 cm hög medeltidig (Rysk)
346.	Small Fry	Röd 30 g rund tidig god 1,5 m planta
347.	Snegir	(Domherre) Röd rund 100-200 g tidig 50 cm hög (Rysk)
348.	Solguld	Gul rund 80 g mild smak tidig 70 cm planta (Svensk)
349.	Stoikij	Rosaröd 100-150 g rund 80 cm planta medeltidig (Rysk)
350.	Taimyr	(Plats) Ljusröd rund 40 g mycket tidig 60 cm hög. (Rysk)
351.	Thalalahin	(Namn) Röd plattrund god tidig 150 g 100 cm planta tidig i Ryssland populär
352.	Tigerette gul	Gul med mörkgula stripor 70 g oval planta limegrön 60 cm låg avk.
353.	Tigerette röd	Röd med orange stripor 70 g oval limegrön planta 60 cm låg avk.
354.	Tommy Toe	Röd plattrund 35 g tidig 1,5 m planta
355.	Totem Fx	Röd rund 50 g tidig produktiv 40 cm hög
356.	Tref LQ	Röd plattrund 40 g tidig 70 cm hög
357.	Tummeliten	Röd 10 g rund 1 m planta (Svensk)
358.	Utro	(Gryning) Röd fast plattrund 80-150 g medeltidig 1,2 m hög (Rysk)
359.	Uvalen	Röd rund 130 g tidig 60 cm hög (Rysk)
360.	Valve	Ljusröd rund 60 g ganska tidig 70 cm hög (Rysk)
361.	Valuta	Röd 100-130 g plattrund tidig 1 m planta (Rysk)
362.	Vspyshka LQ	(Blixt) Röd plattrund 75-150 g medeltidig busk (Rysk)
363.	Vzryv	(Explosion) Röd rund 90 g tidig 60 cm hög (Rysk)
364.	Yantarnyi	(Bärnsten) Gul 40 g rund mycket tidig 60 cm hög (Rysk)
365.	Yellow Bush	Gul 10 g rund tidig 60 cm planta
366.	Zao Que Tsang	Röd rund-plattrund 50-200 g tidig produktiv 80 cm hög (Kina)
367.	Zhemchuzhinka	(Liten pärla) Rosaröd rund 15 g tidig produktiv 40 cm hög (Rysk)
368.	Zemljak	(Person från plats) Röd rund-oval 40 g tidig produktiv 80 cm hög (Rysk)
369.	Zhuravlik	(Trana) Röd 100g fast tidig produktiv 70 cm planta (Rysk)

Ampeltomater för amplar och krukor ute eller i växthus – uterum.

370.	Pendulina Gul	Gul oval med spets 30 g 40 cm planta vek mycket tidig (Svensk)
371.	Pendulina Röd	Röd oval med spets 25 g 40 cm planta vek mycket tidig (Svensk)
372.	Pendulina Orange	Orange oval med spets 25 g 40 cm planta vek mycket tidig (svensk)
373.	Tumbling Tom Red	Röd rund 15 g tidig ampel busk 30 cm
374.	Tumbling Tom Yellow	Gulorange rund 15 g tidig ampel busk 30 cm

Dvärgbusktomater för krukodling ute eller inne, friland eller växthus.

375.	Balconi Red	Röd rund 10-15 g 25 cm:s planta tidig (Italien)
376.	Balconi Yellow	Gul rund 10-15 g 25 cm:s planta tidig (Italien)
377.	Bemma	Röd rund 20 g på 30 cm:s planta tidig (Rysk)
378.	Bonsai	Röd rund 20 g mycket tidig 25 cm
379.	Dwarf Bush	Röd rund 25 g 35 cm hög
380.	Florida Petit	Röd rund 10-15 g 20 cm planta tidig (USA)

381.	Funsu	Röd rund 60 g produktiv 30 cm planta tidig (Rysk)
382.	Garten Perle	Rosaröd 10 g rund 30 cm planta
383.	Green Sausage	Gulgrön med gröna stripor, avlång låg avk. 30 cm pl
384.	Minibel	Röd rund 25 g lång skörd medeltidig (Rysk)
385.	Red Canary	Röd rund 20 g planta 35 cm tidig
386.	Red Robin	Röd 15 g rund, planta 25 cm, tidig
387.	Santa	Röd rund 25 g 30 cm:s planta (Lettisk)
388.	Spriditis	Röd rund 15 g tidig 35 cm hög (Lettisk)
389.	Tiny Tiger	Röd orange strimmor, oval, 70 g, vacker 35 cm hög.
390.	Tiny Tim	Röd rund 15 g 35 cm hög
391.	Topftomaten Gelb	Gul rund 20 g 20 cm hög (Tysk)
392.	Topftomaten Rot	Röd rund 20 g 20 cm hög (Tysk)
393.	Vilma	Röd rund 15 g produktiv 20 cm hög

Bifftomater halvhög eller högväxande för växthus. Lite mer krävande men kul.

394.	Abakanskij Rozovij	Rosaröd rund 150-200g medeltidig (Rysk)
395.	Abraham Lincoln	Röd rund 150 g, medeltidig (USA)
396.	Amana Orange	Ljusorange plattrund 150-200 g medeltidig
397.	Amish Paste	Röd hjärtformad köttig biff runt 200-300 g (USA)
398.	Anna Russian	Röd hjärtformad 0,2-0,7 kg medeltidig (Rysk)
399.	Apelsin	Orange rund ca 300 g halvhög planta god produktiv medeltidig (Rysk)
400.	Avantuniai	Rosaröd plattrund 150-300g medeltidig (Rysk)
401.	Beauty Lottringa	Röd m någon orange stripa, veckad plattrund 0,3-1 kg (Rysk)
402.	Beefsteak	Röd oregelbunden 0,3-0,8 kg, medelsen
403.	Big Yellow Simpson	Orange hjärtformad 0,2-0,4 kg medelsen
404.	Black Early	Brunröd biff 200-500 g, medeltidig (Rysk)
405.	Black Iceberg	Brunröd plattrund 0,2-0,4 kg medeltidig (Rysk)
406.	Black Mountain Pink	Rosaröd rund 300-400 g medeltidig (USA)
407.	Black Star	Rödviolett plattrund biff 200-500 g, köttig, medeltidig (Rysk)
408.	Black Tom	Brunröd plattrund 150-300 g tidig produktiv
409.	Blue Fruit	Rosaviolett ca 0,2-0,4 kg plattrund medeltidig (USA)
410.	Boloto	Mossgrön plattrund 200 g medeltidig (Rysk)
411.	Brandywine	Rosa biff 200-600 g medeltidig (USA)
412.	Brimmer Yellow	Gul-röd botten 0,4-1 kg medeltidig
413.	Burackers Favorite	Röd-gulflammig 300-800 g medeltidig vacker (USA)
414.	Burpees Jubilee	Orange plattrund god 0,2-0,5 kg halvhög planta medelsen (USA)
415.	Bychi Lob	Röd plattrund 150-350 g ganska tidig (Rysk)
416.	Cementnik	(Cementarbetare) Röd nästan rund 0,3-0,6 kg produktiv god medeltidig (Rysk)
417.	Charles Green	Mossgrön plattrund 150-350 g medeltidig (USA)
418.	Charles Mortgage Lifter	Röd hjärtformad köttig 0,3-1 kg medelsen (USA)
419.	Chelty Shar	Orange plattrund 100-200 g medeltidig 1,5 m hög (Rysk)
420.	Chernomyr	(Black Sea Man) Brunröd plattrund 0,2-0,5 kg medeltidig (Rysk)
421.	Cherny Slon	(Svart Elefant) Violettblunröd 150-400 g plattrund medeltidig (Rysk)
422.	Cherokee Purple	Brunröd plattrund 200-300 g medeltidig högväxande (USA)
423.	Chokolade	Brunröd 0,2-0,4 kg plattrund medelsen (Rysk)
424.	Costoluto Genovese	(Veckad fr. Genua) Röd plattrund ribbad gammal god 0,2-0,5 kg (Italien)
425.	Currence	Orangegul 200-350 g plattrund med loper, ganska tidig, produktiv (USA)
426.	Delisious	Röd plattrund 0,3-1 kg medeltidig 1,5 m hög
427.	Dixie Golden Giant	Orange plattrund 0,2-0,3 kg medeltidig (USA)
428.	Dr Wyche's Yellow	Orange plattrund 300-500 g medeltidig
429.	Dwortsovyj	Röd plattrund 150-300 g medeltidig 1,5 m hög
430.	Early Girl	Röd 100-400 g god tidig sort
431.	Elfie Red	Röd hjärtformad 0,2-0,5 kg medelsen
432.	Feuerwerk	(Fyrverkeri) Röd med explosion av orange strimmor från botten 0,3 kg (Tysk)
433.	Finger beef - Voyage	Röd sammansatt av många små tomater – urbiff 0,1-0,3 kg.
434.	German Bicolour	Röd-gul flammig 150-300 g plattrund medeltidig (Tysk)
435.	Gigant Limonyi	Gul plattrund 150-400 g ganska tidig (Rysk)

436.	Golden Queen	Orange rund 300 g god medelsen (USA)
437.	Green Wish	Mossgrön ibland med orange plattrund 200 g medelsen (USA)
438.	Hazel Mae	Gulröd ofta med röd botten plattrund medelsen 0,3-0,8 kg (USA)
439.	Hillbilly	Gulorange med röda fält plattrund 200-1000 g medeltidig (USA)
440.	Huge Black	Svartröd 0,2-0,4 kg plattrund medelsen (Frankrike)
441.	Huge Giant Yellow	Gulvit plattrund ribbad 0,3-0,8 kg medeltidig (USA)
442.	Hurma	Orange plattrund 150-200 g tidig (Rysk)
443.	Ispolin	Rosaröd 0,2-0,4 kg rund produktiv medelsen (Rysk)
444.	Japanskij Krab	Röd veckad 0,3-0,8 kg, medeltidig (Rysk)
445.	Japanese oxheart	Rosaröd hjärtformad 300-1500 g – mycket stor och köttig (Japansk)
446.	Kanopus	Röd rund 0,2-0,5 kg, 1,5 m planta
447.	Kentucky Hierloom	Rosaröd plattrund 150-350 g, ganska tidig, 1,5 m hög (USA)
448.	Kiwi	Mossgrön 0,2-0,5 kg plattrund medelsen (Rysk)
449.	Kimatoto	Ljusröd plattrund 0,3-0,6 kg medeltidig (Japansk)
450.	Krim	Svartröd plattrund 0,2-0,4 kg medelsen (Rysk)
451.	Korol Londona	Röd hjärtformad köttig 0,3-0,8 kg, medelsen (Rysk)
452.	Korol Sibir	Gul hjärtformad köttig 0,3-0,8 kg, medelsen (Rysk)
453.	Lemon Oxheart	Gul hjärtformad 0,3-0,8 kg, medelsen
454.	Lotus	Vit ibland rosa botten, 100-250 g plattrund ganska tidig (Rysk)
455.	Mammoth German Gold	Orange biff 150-300 g medeltidig (Tysk)
456.	Marmande	Röd plattrund 150-300 g produktiv god medeltidig (Fransk)
457.	Mashenka	Röd 0,2-0,6 kg, rund produktiv medeltidig
458.	Milchperle	Vit plattrund 150 g ganska tidig 1,5 m hög
459.	Mom's	Rödgul ofta med röd botten, plattrund 0,3-1 kg medelsen (USA)
460.	Oranch	Orange plattrund 100-300g, ganska tidig (Rysk)
461.	Orange Beef	Orange plattrund 200-500 g medelsen
462.	Orange Brandywine	Orange plattrund 200-400 g, medelsen (USA)
463.	Oranchevyj Gigant	Orange plattrund 300-400 g medeltidig produktiv (Rysk)
464.	Orange Oxheart	Orange hjärtformad 0,2-0,6 kg medelsen (USA)
465.	Pearl's Yellow	Gulröd med röd botten, 0,3-0,8 kg, biff typ medelsen (USA)
466.	Persimmon	Orange plattrund 150-300 g ganska tidig (Rysk)
467.	Pineapple	Gulorange med röd botten, biff 0,3-0,6 kg (USA)
468.	Pink Petticoat	Rosaröd veckad 200-350 g medeltidig. (USA)
469.	Polan	Rosaröd 100-200 g plattrund medeltidig 80 cm planta (Polsk)
470.	Polish Beef	Röd plattrund 150-350 g medeltidig (Polsk)
471.	Powers Hierloom	Elfenbensvit oval 0,2 kg produktiv medeltidig (USA)
472.	Purple Stripes	Brunröd 0,3 kg plattrund medeltidig
473.	Pywa	Brun rund-päronform 100-250 g medeltidig produktiv (Rysk)
474.	Radanilee	Brun plattrund 0,2-0,5 kg medeltidig (Rysk)
475.	Robin Hood	Rosaröd rund 150 g tidig 1,5 m (Rysk)
476.	Rose	Rosaröd plattrund 150 g medeltidig
477.	Rose de Berne	Rosaröd plattrund 100-300 g medeltidig
478.	Rosi Mori	Rosaröd rund 0,2-0,4 kg, medeltidig (Rumänien)
479.	Russian Oxheart	Röd hjärtformad 200-1200 g, produktiv medeltidig (Rysk)
480.	Russkij Bogatyr	Rosaröd plattrund 200-400 g ganska tidig (Rysk)
481.	Samson	Orange 150 g plattrund medeltidig (Rysk)
482.	Selwin Yellow	Gulorange med röd botten 100-300 g medeltidig
483.	Severnyi	Röd rund 0,5-1,5 kg (mitt rekord 1523 g) medeltidig (Rysk)
484.	Siberian Gigant	Röd rund-hjärtformad 500-1000 g produktiv medeltidig (Rysk)
485.	Simpson	Orange hjärtformad biff 150-400 g
486.	Siniy	Brunviolett plattrund 200-400 g, ganska tidig, produktiv.
487.	Sladskij Krasnyi	(Röd söt) röd 150-200 g plattrund medeltidig (Rysk)
488.	Sneshno Belnyi	(Snö vit) Vit plattrund 0,2-0,5 kg medeltidig (Rysk)
489.	Southern Nights	Svartröd 150-250 g plattrund medeltidig högväxande (Rysk)
490.	Sunray Gold	Orange rund 0,2-0,4 kg god produktiv medeltidig (USA)
491.	Vintage wine	Röd med nästan täckande finstrimmig orange, biff 150 g medeltidig högv.
492.	White Beauty	Vit plattrund 0,2-0,4 kg medeltidig produktiv
493.	White Heart	Vit hjärtformad 150-200 g medeltidig högväxande

494. Yellow Agrie	(Gul tidig) Gul plattrund 0,2-0,6 kg medeltidig
495. Yellow of Bijal	Rödgul med röda fläckar plattrund vacker 0,2-0,6 kg (Rysk)
496. Yellow Candy Stripe	Gulvit plattrund 0,2-0,3 kg /st (USA)
497. Yellow Red Cap	Röd- gulorange flammig, ibland röd botten 300-500 g medeltidig högväxande
498. Yellow Stone	Gulröd ofta med röda partier plattrund vacker 0,1-0,3 kg medelsen
499. Zapotek	Rosaröd veckad plattrund 150-400 g medeltidig högväxande
500. Zolotoye Korola	(Gyllene kung) Gulorange röd botten rund-hjärtformad 0,4-1 kg g.tidig (Rysk)

Har ni någon trevlig eller ovanlig tomatsort som ni inte finner i listan så kan det vara så att jag har den men inte nog frö att erbjuda, berätta för mig så hör jag av mig om jag vill ha några frön. Det kan resultera i att jag skickar något roligt tillbaka. Jag har många sorter som inte är med i listan men bara lite frö av dem.

Har ni anmärkningsvärda bra resultat eller annat som kan vara bra för andra att veta så ska jag föra det vidare i kommande medlemsblad.

Har ni frön eller lökar till ovanliga Allium så skicka ett brev så kanske vi kan byta eller jag kan köpa. Kanske jag kan hjälpa er att identifiera arten. Skulle ni ha fått bra vitlökssorter från Ryssland eller Baltikum så är jag också intresserad.

Chilipeppar och paprika samt Physalis.

Chili & Paprika sår vi redan i januari-februari - ger bra skörd kommande sommar-höst. Lämplig odling växthus.

Vissa chili peppar finns i begränsad mängd och kan ta slut. Riktigt heta sorter kan vara otrevliga för små barn.

Rocoto, *Capsicum pubescens*, perenn storfruktig köttig het chili. Plantor 1,5-2,5 m höga. Lila blommor. Ovanlig här, vanlig Peru - Bolivia. Pris per påse 10 frön 20 kr. Röd eller orange frukt.

Mix paprika storfruktiga gula, orange och röda, produktiva, för växthus. Påse 15-20 frön 16 kr

Lång paprika, normalt 15-25 cm, röd, för växthus, god, produktiv. Påse 15-20 frön 16 kr

Lång paprika, normalt 15-20 cm, gul, för växthus, god, produktiv. Påse 15-20 frön 16 kr

Jättepaprika Kantor F1. Tjockväggig stor produktiv paprika. Påse 10 frön 22 kr

Jalapeno Delicias F1 storfruktig, rikbärande, god sort. Påse 22 kr 10 frön

Anaheimtyp Solano F1 lång stor röd stor, rikbärande god. Påse 22 kr 10 frön

Poblano San Jose F1 stor, Sydamerikas paprika, rikbärande, god, aromatisk. Påse 22 kr 10 frön

Cayenne, röd lång smal rikbärande het. Påse 10 frön 18 kr

Pajskoe Naslanchednie, rysk röd stor pimentotyp. Påse 10 frön 18 kr

Pimento Espelette, röd kort anaheimtyp. Påse 10 frön 18 kr

Anaheim, röd produktiv. Påse 18 kr.

Jamaican Belle, röd märkligt klockformad formad frukt stor planta. Påse 18 kr

Hungarian Hotwax, röd stor som kortare anaheim. Påse 10 frön 18 kr

Paprika US het stor som paprika måttlig hetta. Påse 10 frön 18 kr

Hot Lemon, *C.baccatum*, ljusgul 5 cm mycket het, bra skörd. Påse 10 frön 18 kr

Omnicolour, *C.baccatum*, vitgul-orange och slutligen röd frukt, 4 cm lång, bra skörd, Påse 10 frön 18 kr

Aji Bolivia Red, *C.baccatum*, röd 10-12 cm långsmal, het, Påse 10 frön 18 kr

Bih Jolokia, *C.chinense*, röd 5 cm blockig, världens hetaste, Påse 10 frön 18 kr

Aji Orange, *C.baccatum*, orange 12-15 cm lång, het, Påse 10 frön 18 kr

Blondie, *C.baccatum*, vit, 6 cm lång konisk, Påse 10 frön 18 kr

Limba, *C.chinense*, röd, 6 cm blockig het. Påse 10 frön 18 kr

Red Savina, *C.chinense*, lik Habanero, röd blockig, het, påse 10 frön 18 kr

Guldbär (Kapkrusbär) *Physalis peruviana*. Växthus, påse med 20-25 frön 16 kr

Gyllenbär *Physalis pruinosa*, frilandsodling, buske 70 cm, bär 10-15 mm. Påse 20 frön 16 kr

Tomatillo, *Physalis ixiocarpa*, bra sort, buske 80 cm, frukter 25 mm gröna. Påse 20 frön 16 kr

Övrigt.

Ny salladsmix ca 10 goda utvalda sorter, odlingsanvisning för lyckat resultat, stor port. 20 kr
Vild Rucola – sandsenap. Godaste rucolan, perenn, produktiv, Påse många frön 16 kr.
Cikoriasalladsmix (rosensallat, sockertopp, frisee, escarol) tål kyla. Så i juni, juli . Påse 20 kr
Morotsmix med goda rötter i olika färger, oange, gul, vit och violett. Påse 16 kr
Gräslöksfrö från vita, rosa och violettblommade stora-småvuxna plantor, påse 16 kr
Mix massor av olika Allium med vackra blommor från hela världen. Påse frön 16 Kr
Piplök Allium fistulosum. Vacker och användbar perenn sibirisk lök. Påse frön 16 kr
Kajplök (skogslök) med odlingsbeskrivning, topplök 16 kr
Kinesisk jordärtskocka, stora avlånga släta knölar, små gula blommor i oktober, 3-6 st 60 kr
Bianka jordärtskocka, vackra gula blommor i augusti, goda knöliga skockor, 3-6 st 60 kr
Violkungsljus vita och lite gula, fantastiskt vackra. Påse med massor av frön 12 kr
Vallmo vackra storblommiga enkla dubbla rött, vitt och rosa . Påse med frön 12 kr
Akleja mix av många sorter, underbart vackra. Påse många frön 12 kr.
Digitalis purpurea – vanlig digitalis vacker färgmix. Påse många frön 12 kr
Digitalis lutea, massor med små gula vackra blommor, perenn. Påse många frön 12 kr
Balongblomma blå, nicandra 1-1,5 meter hög växt, riklig blomning. Påse många frön 12 kr
Ballongblomma vit, nicandra 0,6-1 m hög växt, Påse frön 16 kr
Selleripersilja sellerismakande klippgrönt Gott i grytor, soppor, sallader. Påse många frön 16 kr
Rosenklätt som lammöron med vackra röda blommor. Påse många frön 16 kr
Kronärtskocka fri avblomning av härdiga Herrgårds. Varje frö ny sort. 15 frön 16 kr
Kinesisk knottrig mycket god slanggurka, 10 frön 18 kr
Lemonguava, en subtropisk 1-5-kr stor gul dvärgguava, blir litet träd. För frostfritt uterum. Frö 16 kr
Strawberryguava subtropisk 0,5-1-kr stor röd dvärgguava, blir litet träd. För frostfritt uterum. Frö 16 kr

Böcker o häften.

Vitlökslista lev. augusti med minst 50 sorter mot frankerat returkuvert alt portoavgift 7 kr.
Vitlöksbok – Allt om vitlök, 20 sidor i färg, många bilder, 50 kr inkl m&p
Bok Frukt o bär, en pärla för frukt o bärälskare med ovanligheter. Pris 189 inkl m&p o emballage
Tomatbok med fantastiska bilder. Pris 209 kr inkl moms & porto o emballage
Häfte om djupsängsodling 4 sidor, 15 kr inkl moms o porto
Kivihäfte 4 sidor med färgbild, 15 kr inkl moms o porto

Sticklingar och plantor.

Vindruvssticklingar till hybridvindruvor (mjöldaggsresistent) från USA (Thornton grön kärnfri god, Einset röd kärnfri god, Himrod gulgrön kärnfri mycket god) 4 st 60 kr inkl moms porto och emballage. Endast utskick i Januari. Kan ta slut.

Har även uppkruvade 1 år gamla nya kärnfria sorter från USA för växthus. (Suffolk Red, NY 21552, NY 47616, Canadise, Prince, Mars, Golden Muscat, Lakemont, Interlaken) 75 kr/st. Få av varje. Måste hämtas kan ej skickas.

Smultronplantor.

Dessa kostar 45 kr för 10 smultronplantor inkl. moms (minsta leverans) + emballage 7 kr + porto 250 g skrymmande 36 kr. Smultron: 1 sort 88 kr, 2 sorter 133 kr, 3 sorter 178 kr.

Smultronsorter.

Rödluvan	F.vesca. God röd storfruktig god skörd ger ganska länge revande marktäckare.
Snövit	F.vesca. God vit storfruktig god skörd ger ganska länge revande marktäckare.
Monophylla	F.vesca. Enkelbladig märklig sort, höga stänglar storlek som vilda, revande marktäckare.
Askungen	F.mochata. God aromatisk röd-vit mycket storfruktig sort, vacker blomning, självfertil, revande marktäckare.
Linné	F.vesca. God röd medelstora frukter, låg form, revande marktäckare.

Vita jordgubbar kostar 40 kr för 5 st (minsta leverans). I övrigt som ovan med porto och emballage.

Vit jordgubbe: 5 st 83 kr, 10 st 123 kr. Leverans sker i Juli.

Vit jordgubbe F.ananassa. Ganska god, vit, allergiker tål den mindre frukter än vanliga jordgubbar, revande

I alla priser ingår moms. Jag betalar F-skatt.

